

KONCEPCE ROZVOJE

ZŠ a MŠ Písařov

2023 - 2027

Anotace

Tento dokument s názvem „Konceptce rozvoje ZŠ a MŠ Písařov 2023–2027“ byl vytvořen jako základní podklad pro plánování smysluplného a dlouhodobého rozvoje školy. Konceptce vychází ze silných stránek školy a stanovuje dílčí cíle v jednotlivých oblastech činností, které jsou úzce propojeny s výchovně-vzdělávacím procesem.

Zpracoval:

Mgr. Jiří Pavlas, ředitel,
Základní škola a mateřská škola Písařov,
okres Šumperk, příspěvková organizace

Písařov, duben 2023

Mgr. Jiří Pavlas, ředitel

.....

OBSAH

- 1 Úvod
- 2 Charakteristika školy
- 3 Analýza současného stavu školy
 - 3.1 Silné stránky školy
 - 3.2 Slabé stránky školy
 - 3.3 Příležitosti školy
 - 3.4 Hrozby školy
- 4 Vize školy
- 5 Hlavní koncepční záměry v jednotlivých oblastech
 - 5.1 Oblast výchovně vzdělávací
 - 5.2 Oblast personální a sociální
 - 5.3 Oblast řízení a organizace školy
 - 5.4 Oblast materiálně – technická a ekonomická
 - 5.5 Spolupráce, propagace a image školy
- 6 Závěr
- 7 Seznam použité literatury

1 Úvod

Koncepce rozvoje Základní školy a mateřské školy Písařov, okres Šumperk, příspěvkové organizace (dále jen „škola“) vychází především z komplexní znalosti školy jako celku, ze záměru využít všechny silné stránky školy, navázat na její dosavadní úspěchy, poučit se z chyb a nedostatků a eventuálně rozvinout její další možnosti a příležitosti.

Představuje reálnou vizi školy, kam chce směřovat a strategie, pomocí kterých je realizovatelná, a které mohou zásadně ovlivnit budoucnost školy. Na jejím základě chceme zajistit našim dětem a žákům kvalitní vzdělání a výchovu tak, aby se mohli úspěšně zapojit do života naší společnosti, aby byli pracovití, zodpovědní, slušní a měli úctu k hodnotám a tradicím.

Škola má vždy své limity – prostorové, materiální, personální, finanční. Proto je třeba se zaměřit na jejich účelné, nápadité a plné využívání.

Jsem přesvědčen, že fungování správně nastavené koncepce a její cesta určeným směrem jde pouze za předpokladu, že je vnímána a přijímána všemi zaměstnanci školy. Velmi důležitým faktem je také to, aby byla vhodnou, zajímavou a rozumnou cestou i pro děti, žáky a rodiče. Přirozený společný zájem všech zúčastněných na dosažení úspěchu je dobrou zárukou budoucího všestranného rozvoje školy.

2 Charakteristika školy

Základní škola a mateřská škola Písařov tvoří duchovní centrum obce, slouží vzdělanosti, výchově a komunitnímu setkávání. Nachází se ve dvou budovách a je tvořena čtyřmi součástmi – mateřská škola, základní škola 1. stupně, školní družina a školní jídelna. Zřizovatelem školy je Obec Písařov.

Základní škola (dále jen „škola“) je málotřídního typu, která poskytuje vzdělávání žákům 1. až 5. ročníku ve třech třídách v 1. podlaží hlavní budovy č.p. 70 a budovy školy u kostela, č.p.216. Všechny učebny jsou nově opravy a vybaveny interaktivní technikou, vhodným nastavitelným nábytkem. Kapacita školy je 90 žáků, nyní školu navštěvuje do cca 50 žáků a zpravidla cca 10 „domškoláků“. Výuku zajišťují zpravidla 4 pedagogové, v současnosti na škole působí asistenti pedagoga a také využíváme funkci školního asistenta (Šablony III).

Mateřská škola (dále jen „MŠ“) realizuje výchovně vzdělávací činnost v přízemí školní budovy č.p. 70 v jedné třídě, kapacita MŠ je zpravidla plně využita. Činnost MŠ zajišťují 2-3 pedagogové, v současnosti i jeden asistent pedagoga, využíváme i funkci školního asistenta (Šablony III). Postupně dochází k modernizaci MŠ – byly nově pořízeny šatní skříňky, dále stolky a židle pro děti, pojízdný nábytek, kuchyňka, lehátka a matrace, provedena oprava stropu a osvětlení. MŠ využívá i školní zahradu po rekonstrukci. Veškerá modernizace probíhá za vstřícné finanční podpory zřizovatele.

Školní družina (dále jen „ŠD“) využívá ke své činnosti učebny v přístavbě školy a učebny v budově č.p.216, kapacita ŠD má kapacitu 50 účastníků, v současné době v jednom až dvou odděleních se dvěma až třemi vychovatelkami. Prostor je stavebně zajímavě řešený, moderně vybavený. Pro svoje velmi vhodné umístění je ŠD využívána i jako multifunkční učebna, centrum při různých aktivitách, akcích školy, společných setkávání s rodiči, veřejností.

Školní jídelna (dále jen „ŠJ“) je umístěna v přízemí budovy školy a připravuje obědy pro žáky a zaměstnance školy, pro děti z MŠ celodenní stravování. Kapacita ŠJ je určena pro 90 strávníků a její provoz zajišťují 2 kuchařky, z toho jedna pracuje i na pozici vedoucí školní jídelny. V roce 2022 proběhla rekonstrukce kuchyně. Investorem je Obec Písařov, která částečně využívá na financování stavby dotačního titulu.

Na škole působí zpravidla cca 14 pedagogických zaměstnanců (někteří na kombinované a snížené úvazky) a dále zpravidla 4 – 5 provozních pracovníků (včetně externí účetní).

Výchova a vzdělávání v ZŠ, MŠ a ŠD se uskutečňuje v souladu se Školními vzdělávacími programy, které jsou živými dokumenty s potřebou průběžného revidování a doplňování v souladu s aktuálními cíli a obsahovými změnami RVP.

3 Analýza současného stavu školy

Pro identifikaci strategie školy je nutné mít odpovídající a kompletní znalost interních možností školy a jejího okolního prostředí. Jednou z technik poznání organizačního prostředí a vnitřních možností školy je analýza SWOT – ta je v našem případě založena na tvůrčí kolektivní spolupráci. Dále vycházíme z poznatku, že čím více námětů, myšlenek a nápadů se dá k dispozici, tím větší je pravděpodobnost, že řešení bude nalezeno za nejpříjemnějších podmínek. K tomu, aby se sešlo co nejvíce podnětů ke všem čtyřem částem analýzy (silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby školy), je vhodné využít i jiné informační zdroje – žáky, rodiče, školskou radu, veřejnost.

3.1 Silné stránky školy

- výborná spolupráce se zřizovatelem, podpora a dostatečné financování školy,
- přátelský, respektující, spolupracující tým pedagogických a provozních zaměstnanců,
- ochota pracovat i nad rámec svých povinností při pořádání mimoškolních akcí, komunitních setkání,
- systematické budování příjemné a pozitivní atmosféry školy,
- široké spektrum absolvovaných vzdělávacích aktivit v rámci DVPP,
- obnova fondu učebnic, didaktických materiálů, moderních pomůcek pro výuku,
- dobrá vybavenost ICT technikou - počítače, notebooky, tablety, interaktivní tabule v ZŠ, velké nástěnné obrazovky v MŠ, ŠD, robotické hračky,
- zapojení do „Šablon“,
- nižší počty žáků ve třídách,
- výuka anglického jazyka formou kroužku v ZŠ,
- dlouhodobá výuka informatiky ve 4. a 5. ročníku,
- úspěšnost žáků 5. ročníku při přijetí na víceletá gymnázia,
- připravenost žáků při přechodu na 2. stupeň ZŠ,
- plynulý přechod předškolních dětí z MŠ do ZŠ – jedna budova, znalost prostředí, zaměstnanců, pravidelná návštěva předškoláků ve škole, společné aktivity,
- zřízení funkce zástupce ředitele pro předškolní a zájmové vzdělávání,
- samostatný prostor ŠD,
- odpočinková zóna na chodbě školy,
- keramická dílna a další učebny,
- podpora zdravého životního stylu – zapojení do projektů Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol, Zdravá 5, Zdravé zuby, atd.
- plavecký výcvik i v MŠ, lyžařský výcvik nabízený všem dětem i žákům,

- tradiční akce školy hojně navštěvované i veřejností – např. dýňování, školní kino, rozsvícení vánočního stromu, vánoční koncert, tvořivé dílny v průběhu celého školního roku, vystoupení ke Dni matek, dětský karneval, pálení čarodějnic, Den dětí, pohádkový les, apod.
- vstřícná spolupráce s místními organizacemi,
- postupná rekonstrukce budov školy a školní zahrady, změna vytápění školy

3.2 Slabé stránky školy

- neúplná kvalifikovanost pedagogického sboru,
- velké nároky na méně početný pedagogický sbor, omezená možnost delegování úkolů,
- nemáme k dispozici vlastní tělocvičnu, využíváme místní sál obce, který je využíván jako multifunkční prostor (sportovní a kulturní akce),
- venkovní travnaté hřiště u školy není oploceno a nemá zázemí,
- nevhodné členění možných rozvojových ploch u školy
- vzdálenost školních budov
- nedostačující prostory učeben při větším počtu žáků,
- nedostatek úložných prostor,
- nedostatek prostor pro kabinety, relaxační koutky, pracovny

3.3 Příležitosti školy

- výborná spolupráce, vstřícnost a podpora zřizovatele,
- systematické vzdělávání celé sborovny – současné trendy,
- sebereflexe a rozvoj jednotlivců – DVPP, školení provozních zaměstnanců,
- wellbeing – smysluplnost, vztahy, zdraví, společnost,
- moderní metody a technologie jako běžná součást výuky,
- rozšíření spolupráce s jinými školami, odborníky, organizacemi, spolky,
- jiné zdroje financování – využívání projektů a fondů,
- medializace školy,
- jednotné PR a vizuální projev, využití sociálních sítí,
- realizace plánovaných oprav a modernizace školy.

3.4 Hrozby školy

- demografický vývoj v obci,

- vzdálenost školy, náročná dojezdnost,
- růst administrativní zátěže na úkor pedagogického vedení školy,
- nabídka částečných úvazků pro uchazeče,
- nespolupracující rodiče, jejich pasivita,
- snížení morálních hodnot společnosti,
- absence 2.stupně ZŠ,
- zhoršení ekonomické kondice zřizovatele.

Budoucí rozvoj školy musí zákonitě vycházet z jejích silných stránek za postupného využití všech nabízených příležitostí. Je třeba se zaměřit na zkvalitnění a vyřešení slabých stránek a zabránit případným rizikům ohrožující fungování organizace.

3 Vize školy

Vizi naší školy chápeme jako představu dalších dnů, roků, budoucnosti - něco jako ideál, ke kterému budeme směřovat, měla by být pozitivní, motivovat a inspirovat. Je třeba ji nastavit reálně, vycházet ze znalosti aktuálního stavu školy a využívat ji pro rozhodování a plánování. Aby vize fungovala, musí ji sdílet také celá komunita školy.

Chceme tedy takovou školu,

- která se stane místem, kam budou děti a žáci rádi chodit, kde získají kvalitní základy vzdělání a výchovy s úctou k hodnotám a tradicím,
- ve které bude panovat přátelská atmosféra a bezpečné prostředí pro všechny,
- ve které budou s radostí pracovat profesně zdatní zaměstnanci,
- kde se rodiče a ostatní členové komunity budou moci zapojit do vzdělávacích a výchovných programů vedoucích k rozvoji jejich dětí,
- ve které ne všichni musí dosahovat vynikajících výsledků, ale mohou se postupnými kroky posouvat k lepším výsledkům,
- jejíž vzdělávací programy a výuka budou odrážet potřeby a zájmy všech dětí a žáků, budu provázeny vysokým očekáváním výsledků a realizovány se zaujetím,
- která směřuje k udržitelnému životnímu postoji vůči přírodě a lidskému kolektivu,
- která povede děti a žáky k samostatnému a tvořivému způsobu myšlení v souvislostech, ke spolupráci, uvědomování si svých potřeb a zároveň k citlivému vnímání potřeb druhých,
- která děti a žáky vybaví kompetencemi, které jim umožní orientovat se ve společnosti a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí,
- jejímž cílem reflektujícím současné potřeby je posílení důvěryhodnosti školy jako instituce ve vztahu k veřejnosti,
- jejíž vzájemná oboustranná komunikace s rodiči a veřejností bude vycházet z principů vzájemné důvěry a respektu,
- jejímž základním principem pro vytváření fungující organizace je nutná kooperace se zřizovatelem a školskou radou, posilování a rozvoj dobrých vztahů,
- která bude otevřena dětem, žákům, rodičům, komunitě obce a zároveň bude děti a žáky do života komunity přirozeným způsobem zapojovat.

Někdy se doporučuje užívat slovo vize nikoli jako obširnou představu, ale jako krátký dokument, či dokonce jen hesla, která mají za úkol co nejlépe komunikovat svůj obsah. Níže tedy uvádím představu vize naší školy v heslech tak, aby byla jasná, srozumitelná, dobře čitelná, přehledná a vypovídající:

VIZE ŠKOLY

RODINNÁ ATMOSFÉRA

BEZPEČÍ

VZÁJEMNÁ POMOC

DŮVĚRA

SPOLUPRÁCE

INDIVIDUÁLNÍ ROZVOJ

ZODPOVĚDNOST

PROŽITÍ ÚSPĚCHU

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

TVOŘIVOST

KOMUNIKACE

SAMOSTATNOST

RESPEKT

ZPĚTNÁ VAZBA

HODNOTY, TRADICE

PŘÍPRAVA NA BUDOUCÍ ŽIVOT

ZŘIZOVATEL, OBEC, KOMUNITA, VEŘEJNOST

SPOKOJENOST DĚTÍ, ŽÁKŮ, RODIČŮ, ZAMĚSTNANCŮ

5 Hlavní koncepční záměry v jednotlivých oblastech

Pro stanovení jednotlivých strategických oblastí jsem vycházel zejména z analýzy současného stavu školy, vize školy a ze snahy o pozitivní dlouhodobý souvislý rozvoj školy. Velmi dobrou službu mně v tomto případě poskytlo i prostudování si materiálu ČŠI Kvalitní škola – kritéria a indikátory hodnocení.

Hlavní rozvoj školy je směřován do těchto klíčových oblastí s výčtem možných prostředků k dosažení cíle:

- Oblast výchovně vzdělávací
- Oblast personální
- Oblast řízení a organizace školy
- Oblast materiálně - technická a ekonomická
- Spolupráce, propagace a image školy

5.1 Oblast výchovně vzdělávací

- vytvořit srozumitelnou, zajímavou a reálnou vzdělávací nabídku s maximem využitelných kompetencí a dovedností, která bude věkově přiměřená dětem a žákům,
- průběžně pracovat na inovacích školních vzdělávacích programů,
- zajistit rovné příležitosti pro všechny děti a žáky,
- odstraňovat bariéry mezi dětmi, žáky – ať už zdravotní nebo sociální,
- při vyučování mít na zřeteli, že většinou pracujeme se dvěma ročníky najednou a smysluplně tedy využívat a střídat metody a formy práce tak, aby se žáci navzájem nerušili a plnohodnotně všichni hodinu využili,
- získávat vždy zpětné informace o znalostech a dovednostech dětí a žáků, používat sebehodnocení jako motivační formu zlepšování se,
- systematicky evidovat žáky s potřebou podpůrných opatření včetně cizinců, zajišťovat jim účinnou individuální péči, v případě nutnosti ve spolupráci s poradenskými zařízeními,
- zaměřit se na vytipování nadaných žáků, individuální přístup k nim a jejich motivaci k účasti na soutěžích a olympiádách,
- širší využití projektové výuky zaměřené svým obsahem na zkvalitnění výukového procesu – projektové hodiny, dny, týdny,

- výchovu ke zdraví zaměřit na rozvoj zdravých stravovacích návyků, pohybových dovedností a tělesné zdatnosti dětí, v rámci prevence se zaměřit na prevenci rizikového chování dětí a žáků a vytváření zdravých třídních kolektivů,
- zainteresovávat děti a žáky do problematiky životního prostředí,
- vedení výuky formou mezipředmětových přesahů,
- spojovat výuku co nejvíce se skutečným životem – názornost, reálné životní situace,
- cíleně podporovat funkční pregramotnost/gramotnost u dětí a žáků, zejména čtenářskou, matematickou, sociální, přírodovědnou, informační a schopnosti komunikace v cizím jazyce,
- informatika – rozvoj informatického myšlení a digitální gramotnosti jsou základem navrhovaných změn RVP ZV v předmětu IT, tak i napříč všemi neinformatickými předměty, proto je nutné, aby si digitální kompetence osvojili všichni učitelé,
- zakomponování IT i do činnosti MŠ, ŠD – interaktivní a robotické hračky,
- podpora polytechnického vzdělávání v ZŠ, MŠ i ŠD,
- rozšíření možností zájmového vzdělávání,
- rozvíjení a zkvalitnění spolupráce mezi ZŠ a MŠ,
- usilovat o maximální zajištění materiálně technického zázemí a podpory.

5.2. Oblast personální a sociální

- nabízet příjemné podmínky pro „učitelskou a provozní práci“, která by měla probíhat v klidu a pohodě,
- budování a posilování dobrého klimatu školy – vztahy mezi dětmi, žáky, zaměstnanci a rodiči,
- vytvářet kvalitní tým pedagogů, kteří pracují moderními metodami, ale především s láskou k dětem,
- sledovat kvalitu práce zaměstnanců a kladně ovlivňovat jejich profesní rozvoj,
- podpora pedagogů v dalším vzdělávání se zohledněním budoucích potřeb – smysluplné využití DVPP,
- rozvíjet užší spolupráci mezi pedagogy – vzájemná spolupráce a hospitační činnost, tandemová výuka, školení od učitelů učitelům, sdílení dobré praxe,
- vést pedagogy k sebehodnocení,
- motivovat zaměstnance finančně – průhledným a jasným systémem vyplácení mimotarifních složek platu i jinak, prezentovat jejich konkrétní zásluhy,
- promyšleně a rovnoměrně delegovat jednotlivé úkoly na zaměstnance,
- usilovat o maximální informovanost zaměstnanců školy,
- prostřednictvím společných neformálních akcí napomáhat rozvoji kolegiálních vztahů,
- upevňovat sebevědomí a kompetence pedagogů s ohledem na komunikaci s konfliktním partnerem – rodičem, žákem, dítětem
- poskytovat poradenskou pomoc rodičům i žákům.

5.3 Oblast řízení a organizace školy

- zdokonalovat řídicí činnost - vzdělávání, setkávání s řediteli dalších škol,
- společně si osvojovat nové dovednosti,
- vytyčit optimální formy a metody práce,
- spolupracovat na plánování učiva a úpravách ŠVP,
- využívat metodické podpory MŠMT, NPI,
- zvyšovat aktivní podíl pracovníků na řízení a zlepšování práce školy,
- účelně vymezit čas na pravidelné pracovní, provozní porady či setkávání,
- promyšleně a rovnoměrně delegovat jednotlivé úkoly na zaměstnance, podněcovat jejich rozvoj,
- sledovat kvalitu práce pedagogických pracovníků a ovlivňovat jejich růst,
- vytvořit efektivní plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na základě potřeb školy,
- zvýšit podvědomí o koncepci školy a cílech školy,
- nastavit fungující evaluaci školy a opírat se o její výsledky při plánování dalších cílů,
- naplánovat pravidelnou hospitační činnost, včetně vzájemných náslechů pedagogů,
- začlenit využívání návštěv vzdělávacích procesů v jiných školách - inspirace, příklady dobré praxe,
- zaměřit se na důslednou kontrolu a využívání účinných opatření při zjištění nedostatků.

5.4 Oblast materiálně - technická a ekonomická

- aktivní komunikace se zřizovatelem v materiálně technických a finančních otázkách spojených s chodem školy,
- každoročně určovat priority ve vybavování a opravách školy v souladu s hospodárným, účelným čerpáním rozpočtu,
- zajišťovat bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický a fyzický vývoj všech účastníků vzdělávání,
- zvážit vytvoření relaxačních zón pro uvolnění případného neklidu,
- fundraising – realizovat aktivity v oblasti získávání finančních prostředků prostřednictvím dotací, grantů, strukturálních fondů a projektů,
- vylepšovat vzhled interiéru školy, realizovat běžné opravy,
- hledat ekonomické varianty nákupů zboží a služeb,
- výměna nevyhovujícího nábytku,
- dokončit rekonstrukci školní zahrady – sklad nářadí a vybavení, venkovní sociální zázemí,
- vytvořit zázemí pro polytechnické vzdělávání, cvičnou kuchyňku,

- upravit prostory pro uskladnění učebních pomůcek, materiálů pro výtvarnou výchovu a pracovní činnost, instalace regálů,
- plánovat vybudování přírodní učebny a školního hřiště jako součásti školy.

5.5. Spolupráce, propagace a image školy

- zachování a posilování stávající velmi dobré spolupráce se zřizovatelem,
- rozvíjet spolupráci s dalšími školami, výměnu zkušeností pedagogů,
- spolupracovat i s dalšími partnery při vytváření vzdělávací nabídky, zejména zájmové činnosti,
- vytvářet pozitivní obraz školy – pořádat akce pro širokou veřejnost, pravidelná komunitní setkávání,
- pokračovat v úzké spolupráci se spolky a organizacemi v obci a blízkém okolí,
- nadále zapojovat do života školy rodiče dětí a žáků – společné aktivity i v interakci se zaměstnanci školy,
- spolupracovat s PPP a SPC zejména v oblasti inkluze dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, s OSPOD a kurátorem pro naši oblast,
- public relations – získávat pozornost veřejnosti, dobré jméno a dobré vztahy, veškeré informační kanály využít k prezentaci školy a maximální informovanosti o dění ve škole.

6 Závěr

Základní škola a mateřská škola Písařov je škola s tradicí. Za svoji existenci si vybudovala významnou pozici v obci.

Image školy ovšem nedělá jen historie, ale především její současnost. Moderní vybavení, žáci se zájmem o vzdělávání, ochotní pedagogové s cílem zvyšovat svou odbornou kvalitu, ŠVP reagující na aktuální trendy ve společnosti - to vše dělá školu mladou a přitažlivou. Měla by se stát místem, které poskytuje svým dětem a žákům základní vzdělávání v rámci celoživotního učení, připravuje je pro další studium i pro život a zajišťuje jejich osobnostní růst. Měla by být perspektivní i pro své zaměstnance a být školou, kde vládne přátelská atmosféra.

Věřím, že postupná realizace navržené koncepce ZŠ a MŠ přinese pozitivní změny a posun v činnosti naší školy.

7 Seznam použité literatury

Webové zdroje:

ČŠI, Kvalitní škola – kritéria a indikátory hodnocení. Dostupné ke dni 3.4. 2023 na:
<https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/Obr%C3%A1zky%20ke%20C4%8DI%C3%A1nk%C5%AFm/Kvalitn%C3%AD%20%C5%A1kola%209.%206.%202015/Kvalitni-skola-kriteria-a-indikatory-hodnoceni-konecna-verze-s-poznamkou-pod-carou.pdf>

STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITKY ČESKÉ REPUBLIKY DO ROKU 2030+ Dostupné ke dni 3.4. 2023 na:
https://www.msmt.cz/uploads/Brozura_S2030_online_CZ.pdf

ELIÁŠ, František: KONCEPCE KVALITNĚ, 2022. Dostupné ke dni 5.4. 2023 na:
https://strategieskoly.cz/wp-content/uploads/2022/02/Koncepce_kvalitne.pdf

ELIÁŠ, František: STRATEGIE ROZVOJE ŠKOLY „stručně a jasně“, 2016. Dostupné ke dni 5.4. 2023 na:
https://www.nidv.cz/userfiles/file/Strategie_rozvoje_skoly_eBook.pdf